

S-Testosteron

Klinisk kemi

Akrediterad

Provtagningsmaterial

Provkärl			
	Serumrör utan gel		
Provtagningsetikett	RÖD4mL		
Fyllnadsvolym (mL)	4		
Art.nr. (Inköpsportalen)	5023092		

Remiss

Beställs elektroniskt. Kan även beställas på pappersremiss Specialanalyser. Skrivs ut från sidan [Remisser](#).

Remissuppgifter

Generella remissuppgifter, se Remiss, beställning och komplettering i Provtagning – Allmänna anvisningar

Provtagning

4 mL Röd propp (Z serum Clot activator)

4 mL Guldgul propp med gel (Z serum Sep Clot Sep Activator)

Lämnas till laboratoriet inom 2 timmar, se Provhantering i Provtagning – Allmänna anvisningar.

Provhantering

Normal centrifugering, se Provtagning – Allmänna anvisningar. Pipettera över serum i sekundärrör 5mL 75x13mm.

Förvaring och transport

Serum hållbart 7 dygn i kyl, fryses för längre tids förvaring.

Förväntad svarstid

Analyseras dagligen, vardagar

Tolkningsstöd

Referensintervall:

Barn:	<3,5 nmol/L
Kvinnor:	0,2 - 2,7 nmol/L
Män (<50 år):	4,6 - 28 nmol/L
Män (≥50 år):	2,5 - 22 nmol/L

Källa vuxna: Ortho-Clinical Diagnostics

Barn: Laurells Klinisk Kemi, nionde upplagan

Indikation och medicinsk bakgrund

Testosteron bildas i testiklarnas Leydig-celler och stimuleras av luteiniserande hormonet (LH) från hypofysens framlob. Hos den vuxne mannen bildas >90% av testosteronet i testiklarna. Hos kvinnan bildas ca 25% i ovarierna och 25% i binjurarna, medan resten uppstår genom transformation av prekursorer. Halten av testosteron i plasma hos mannen hålls relativt konstant genom feed-back-reglering via LH och GnRH.

Då testosteron hos kvinnan bildas som biprodukt vid syntesen av kortikoider och östrogener varierar testosteronnivån därför med förändringarna i syntesen av dessa steroider. Ingen självständig reglering via hypofysen finns hos kvinnan.

Endast 1-2 % av plasmans testosteron är fritt, resten binds till största delen till sexualhormonbindande globulin (SHBG).

Testosteronets halveringstid är omkring fyra minuter och dess koncentrationen i blodet varierar kraftigt under dygnet. De högsta värdena brukar föreligga på morgonen och förmiddagen.

Testosteron aktiveras i målorganens celler via en reduktion till 5- α -dihydrotestosteron, som därmed kan bindas till en cytoplasmareceptor med affinitet in i cellkärnan.

Analys av testosteron är indicerad vid misstanke om viriliserande tumörer, polycystiskt ovarialt syndrom (PCO) eller kongenital binjurebarkshyperplasi hos kvinnor. Indikation hos män finns vid pubertas praecox eller tarda, ibland vid utredning av impotens och vid misstanke på hypogonadism. Vid tillförsel av höga doser testosteron (ex doping) kommer den endogena testosteronnivån samt kvoten epitestosteron/testosteron att förändras, liksom mängden insöndrad LH från hypofysen. Analys av dessa ämnen kan då vara indicerat för att avslöja missbruk.

NPU-kod

NPU03543 Plasma—Testosteron; substanskoncentration

Övrigt

Endast för laboratoriet

Beställs med analyskod: TEST

EDTA-plasma och heparinplasma kan användas.

Utarbetad av: Monika Vikner

Medicinskt ansvarig: Lars Hansson